

บรรณานุกรม

หนังสือและวารสาร

- กองบรรณาธิการ, "พระครูวรวชิกาลกับอนามัยชุมชน" ข้อฟ้า 18 (กรกฎาคม 2526) : 73 - 75.
- ____. "งานทางด้านการศึกษาและการเผยแพร่ธรรมะของท่านกิตฺติวุฒโฑ (พระอุครคณาภิรักษ์)" ข้อฟ้า 19 (มิถุนายน 2527) : 1.
- ____. "ผลงานของพระเมธีรัตนคิลก" ข้อฟ้า 19 (พฤศจิกายน 2527) : 38 - 39.
- เกียรติชัย พงษ์พานิชย์, แนวความคิดพื้นฐานการศึกษานอกระบบ, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2521.
- โกวิท วรพิพัฒน์, "การศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท." ใน เส้นทางยังไม่สิ้นสุด กรมการศึกษานอกโรงเรียน, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พัฒนศึกษา, 2526.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (2525 - 2529), กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2524.
- จิตรกร ตั้งเกษมสุข, ความเป็นมาของการศึกษาไทย, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, 2525.
- เชียรศรี วิวิศศิริ, จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่, ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.
- ดวงเดือน พิศาลบุตร, ประวัติการศึกษาไทย, ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป. (โรเนียว).
- คำรง ราชานุภาพ, สมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยา, มูลเหตุการสร้างวัดในประเทศไทย, พระนคร : อัมพลพิทยา, 2502.
- ทวีป อภิสิตธี, การศึกษานอกระบบ (Non - formal education), กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู, 2523.

- ทองอยู่ แก้วไทรอะ, "การพัฒนาคนงานสำคัญที่ถูก (แก่ง) ลืมในการพัฒนาชนบท
ยากจน" การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม รวบรวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน
เล่ม 4, กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน, กรมการศึกษานอกโรงเรียน,
2526.
- บุญเจือ องคประดิษฐ์, เอกสารของกรมวิชาการ ชุพัฒนาการทางการศึกษาอันกับ 4
ความเป็นมาของการบริหารการศึกษา, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มณฑล-
การพิมพ์, 2525.
- ปาดเลอแก้ว, สังฆราช, เล่าเรื่องเมืองไทย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. แปลโดย
สันต์ ท. โกมลบุตร, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2520.
- ประวิทย์ จำปาทอง, "หลวงพ่อดิศระกระโจอมกับโรงเรียนมัธยมศึกษา" สยามรัฐ
(19 พฤศจิกายน 2528) : 6.
- ปรียทิษธรรมธาดา, พระยา (แพ ตาละลักษณณ์), โบราณศึกษาและวิธีสอนหนังสือไทย,
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา, 2502.
- ปรีชา สุขสวัสดิ์, "บทบาทของพระสงฆ์ทางด้านการศึกษา" วารสารมหาวิทยาลัย-
ศิลปากร, 4 (มกราคม - มิถุนายน 2523) : 94.
- แผนงาน, กอง, "พระสงฆ์กับการพัฒนาชนบท (เจ้าคุณพระศรีรัตนมุนี)" วารสาร
ครูปริทัศน์, 8 (ตุลาคม 2526) : 65.
- แผนงานและวิจัย, กอง, การประเมินผลการศึกษานอกโรงเรียน, กรุงเทพมหานคร :
กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2527.
- พงษ์อิน ศุขขจร, ประวัติการศึกษาไทย, กรุงเทพมหานคร : ก้าวหน้าการพิมพ์, 2515.
- พรพิมล วรคิด, "พระกับังงานพัฒนาชนบท (พระครูมงคลไฉวงค์ เจ้าคณะอำเภอดอยสะเก็ด)" วารสารเศรษฐกิจและสังคม, 19 (พฤศจิกายน - ธันวาคม
2525) : 39 - 49.
- _____ . "งานของพระราชวินยากรณ์ พระนักพัฒนาชนบท" รวมแนวคิดเกี่ยวกับเรื่อง
วัด - พระสงฆ์กับการพัฒนาการชนบท, กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา,
2526. (อัครสำเนา)

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, "โครงการอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อน" นิตยสารทองถิ่น
20 (มิถุนายน 2523) : 16 - 18.

____. "พระครูวรเวชวิศาลกับอนามัยชุมชน" วารสารครูปริทัศน์ 8 (ตุลาคม 2526)
: 73 - 75.

____. "วัดกับชุมชน" พุทธจักร 38 (ธันวาคม 2527) : 56 . 57.

รอง ศยามานนท์ และ คณะ, ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร :
องค์การการศึกษาศาสตรา, 2507.

ราชวรมณี, พระ (ประยูร ปรยุตโต), "ปัญหาและภารกิจของพระสงฆ์ในสังคมปัจจุบัน"
วารสารสังคมศาสตร์ปริทัศน์ ฉบับพิเศษ (สิงหาคม 2509) : 9

____. "บทบาทของพระสงฆ์ไทยในสังคมไทยปัจจุบัน" พุทธศาสนากับสังคมไทย
ปัจจุบัน กรุงเทพมหานคร, พิมพ์โดยสยามสมาคม, 2512.

____. "การให้การศึกษาเพื่อจุดหมายของชีวิต" วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร.
4, (พฤษภาคม - มิถุนายน 2513) : 45 - 46.

____. "ปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบันและแนวทางในการแก้ไข" ปริญญานิพนธ์
3 (กรกฎาคม - กันยายน 2517) : 48.

____. "พระพุทธศาสนากับการศึกษา" จุลสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 2
(มกราคม - เมษายน 2522) : 45 - 46.

____. สถาบันสงฆ์กับสังคมไทย, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง,
2527.

ลาธุแบร์, จุดหมายเหตุผลลาธุแบร์ฉบับสมบูรณ์ แปลโดย สันต์ ท. โกมลบุตร, กรุงเทพ-
มหานคร : สำนักพิมพ์กาวหนา, 2510.

วชิษฐ์ มุลศิลป์, "แนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษาของไทยจากสมัยสุโขทัยจนถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475" วารสารสังคมศาสตร์ปริทัศน์ 14 (มกราคม -
มีนาคม 2519) : 193.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง, ประชุมทีลาจารย์กสยามภาค 1 จารึกกรุงสุโขทัย พระนคร :
 โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒ, 2467.
- ____. รายงานกระทรวงศึกษาธิการปี พ.ศ.2472 - 2474, พระนคร . โรงพิมพ์-
 กุรุสภา, 2474.
- ____. ประวัติกระทรวงศึกษาธิการ 2435 - 2507, (พิมพ์เป็นที่ระลึกในวันครบรอบ
 เจ็ดสิบสองปีของกระทรวง วันที่ 1 เมษายน พุทธศักราช 2506) กรุงเท-
 มมหานคร : โรงพิมพ์กุรุสภา, 2507.
- ____. สำนักงานปลัดกระทรวง, กองแผนงาน, แผนพัฒนาทางการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงาน-
 เลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2524.
- ____. กรมการศาสนา, รายงานการศาสนาประจำปี 2526, กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์บำรุงเมือง, 2526.
- ศรีวิสุทธิโมลี, พระ, บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยปัจจุบัน, กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์วิถยานุกูล, 2516.
- สมบุญ สุธสารานู และ พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, "บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาสังคม :
 ศึกษาเฉพาะกรณีพระสงฆ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ" เอกสาร
ประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่องบทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาสังคม
10 - 11 พฤศจิกายน 2526.
- สุนทร กลัฒพิษ, พระมหา, "รายงานการศึกษาของพระธรรมปิฎก (นิยม ฐานิสฺสโร)"
เสียงธรรม 19 (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2519) : 9.
- เสฐียรโกเศศ, ชีวิตชาวไทยสมัยก่อนและการศึกษาเรื่องประเพณีไทย พิมพ์ครั้งที่ 2,
 กรุงเทพมหานคร : คลังวิทยา, 2506.
- อรรณพ พงษ์วาท, "ทำไมต้องมีการศึกษาออกโรงเรียน" รวมบทความการศึกษาผู้ใหญ่
เล่ม 2, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2523.

อัจฉรา กาญจนไรมย์, "ปัญหาครูสอนเบ็ดเสร็จ" วารสารพุทธจักร. 35 (มีนาคม 2524)
: 47.

อุณา นพคุณ. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เจริญผล,
2523.

เอกสารอื่น ๆ

เจียมพงษ์ วงศ์ธรรม. "บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาสังคม" วิทยานิพนธ์ปริญญา-
มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย-
ธรรมศาสตร์, 2519.

เฉลิม อุตกฤษฎ์. "การศึกษามหาวิทยาลัยของพระสงฆ์ในงานพัฒนาชุมชน" วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย-
ธรรมศาสตร์, 2521.

ตะวัน เกียรติบุญญาฤทธิ. "การศึกษาเปรียบเทียบที่วัดและบทบาททางสังคมของ
"พระชาโวโศก" กับพุทธบัญญัติว่าด้วยจุดศีล มัชฌิมศีล มหาศีล : ศึกษา
เฉพาะกรณีพุทธสถานสันตโศก กรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์
มหาบัณฑิต (ศาสนาเปรียบเทียบ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2525.

นวรรตน์ สุวรรณผ่อง. "การศึกษามหาวิทยาลัยของพระสงฆ์ไทยกับงานสังคมสงเคราะห์จิตเวช
: ศึกษาเฉพาะกรณีวัดที่มีสำนักวิปัสสนากรรมฐานในเขตกรุงเทพมหานคร"
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัย-
ธรรมศาสตร์, 2524.

นวลเสน่ห์ วงษ์เชิดธรรม. "ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ในเขต
กรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522.

บำรุง สุขพรรณ. "พฤติกรรมการรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของพระสงฆ์มีอิทธิพลต่อการ
เผยแพร่และพัฒนาความคิดจิตใจของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น" รายงาน
การวิจัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2525.

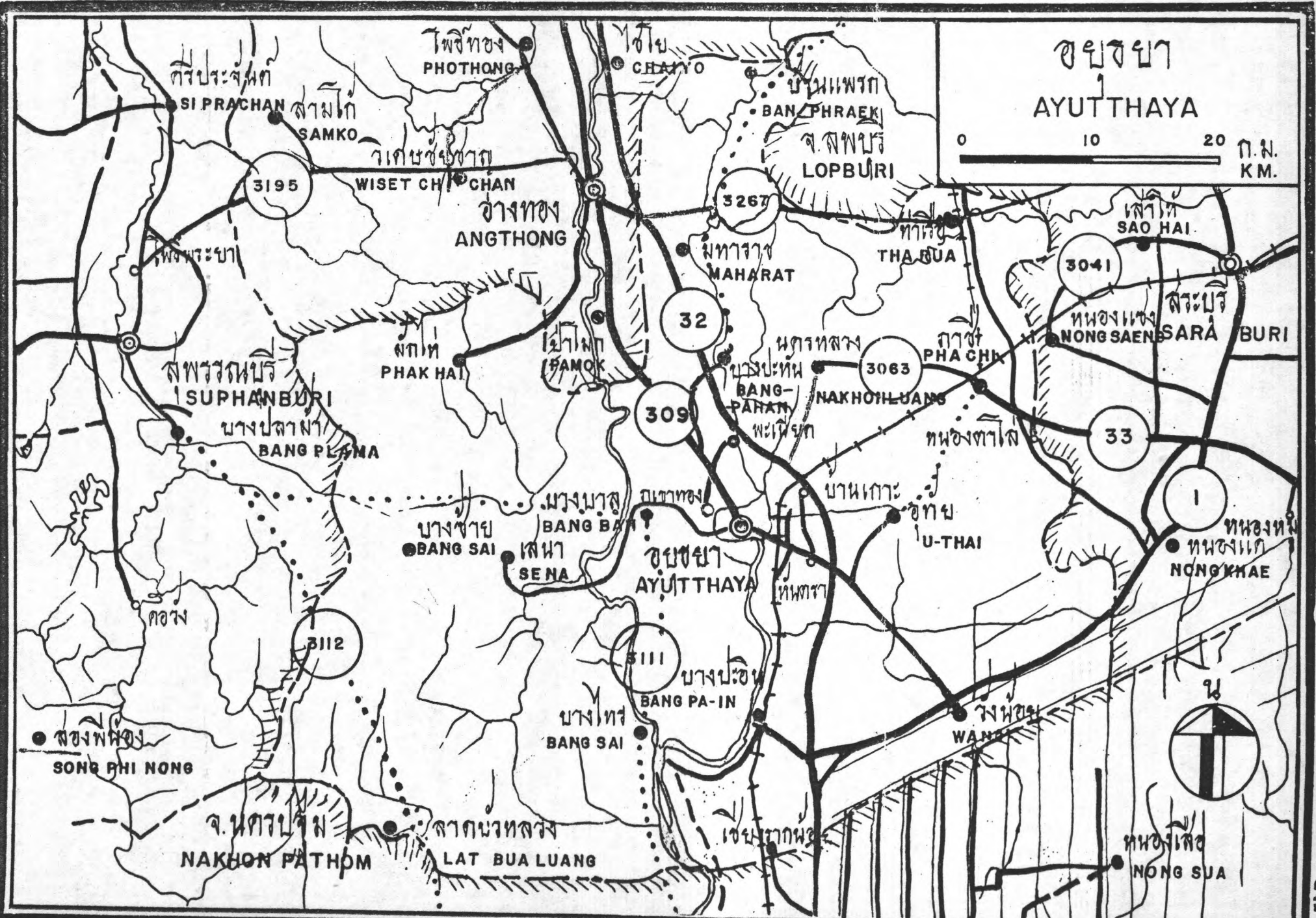
- ประชุม ชุมเพ็งพันธุ์. "บทบาทของโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ที่มคอ.เยาวชน"
รายงานการวิจัยของสภาผู้พุทธิกสมาคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร, 2509.
- ปราณี รุติวัฒนา. "การเคลื่อนที่ทางสังคมของพระสงฆ์สำเร็จการศึกษาจาก -
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกสังคมวิทยา
และมนุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- พาสณา กิจถาวร. "บทบาทของคณะสงฆ์ในเรื่องการศึกษาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชา -
ประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- พิศมัย ตั้งพูนสุข. "การศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของพระภิกษุสงฆ์ และพระสงฆ์คาทอลิก
ที่มคอ.ชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ต.บางซอก อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา"
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศาสนาเปรียบเทียบ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523.
- สวณา พรพัฒน์กุล. "การศึกษาและการดำรงสมณเพศของพระสงฆ์ไทย" รายงานการวิจัย
ฉบับที่ 4 ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2524.
- เสาวลักษณ์ ชำนิล. "บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านวังไผ่และหมู่บ้าน
อุตะเกา จังหวัดชัยนาท" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกสังคมวิทยา
และมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- วีรพันธ์ พักเงิน. "ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับจังหวัดเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอก-
ระบบโรงเรียนตามรูปแบบของการพัฒนาแบบผสมผสานในเขตพื้นที่ยากจน"
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- อัจฉรา กาญจนมัย. "การฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น พ.ศ. 2325 -
2394" วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิตแผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิต-
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

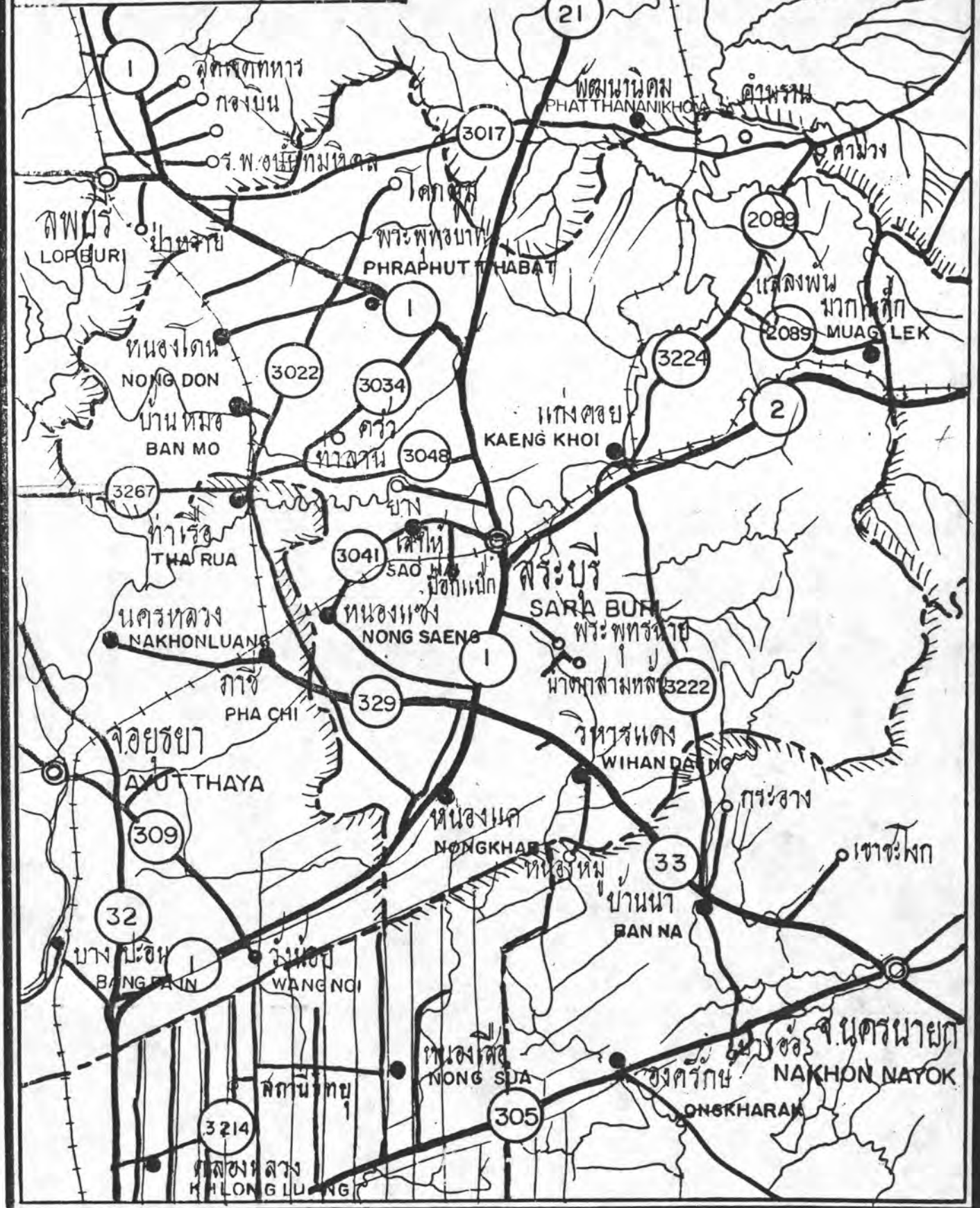
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถาม

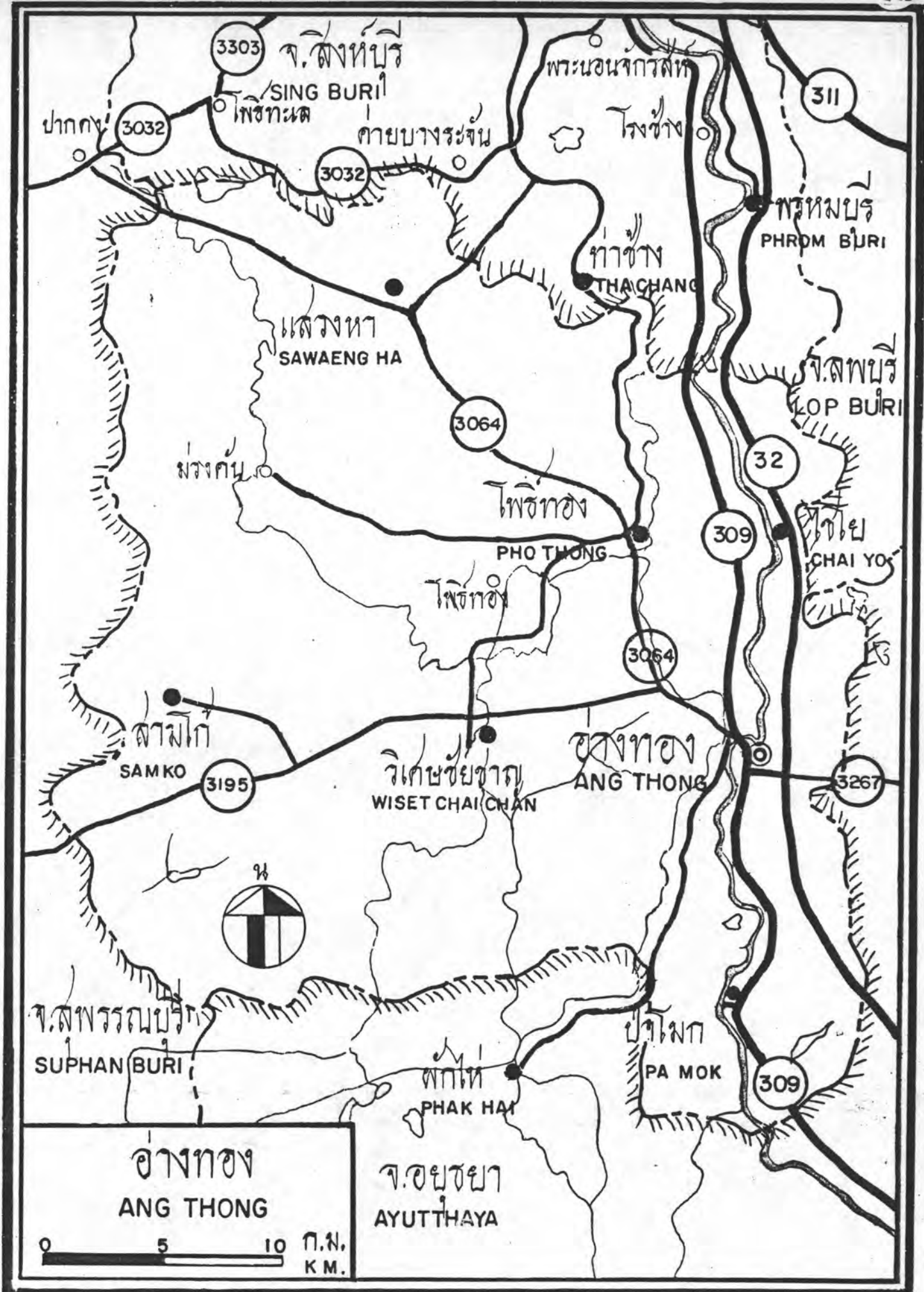
- | | | |
|---|--------------|---------------------------------------|
| 1. พระโสภณคณาภรณ์ | | วัดบวรนิเวศน์วิหาร |
| 2. พระวิมลปัญญาภรณ์ | | วัดสุวรรณาการาม |
| 3. พระมหาดรงค์ | จิตตโสภโณ | มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย |
| 4. ดร. เจริญผล | สุวรรณาโชติ | กรมการศึกษานอกโรงเรียน |
| 5. ดร. ชูเกียรติ | ดีสุวรรณ | กรมการศึกษานอกโรงเรียน |
| 6. ดร. นิเชต | สุนทรพิทักษ์ | กรมสามัญศึกษา |
| 7. นายนำทรัพย์ | จันทร์หอม | กรมการศาสนา |
| 8. นายเกียรติ | ศรีวิเชียร | กรมการศาสนา |
| 9. ดร. ปฐม | นิคมานนท์ | มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร |
| 10. ดร. สุนทร | โคตรบรรเทา | มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร |
| 11. รองศาสตราจารย์ อุนตา นพคุณ | | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธ์ | | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |



สระบุรี
SARA BURI

0 10 20 ก.ม.
K.M.





รายชื่อวัด

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ
พระนครศรีอยุธยา	-	
	พระนครศรีอยุธยา	1. วัดศรีโพธิ์
		2. วัดสว่างอารมณ์
		3. วัดแค
		4. วัดบรมวงศักรวรวรวิหาร
		5. วัดนางกุย
		6. วัดตึก
		7. วัดพระญาติการาม
		8. วัดหันตรา
		9. วัดใหญ่ชัยมงคล
		10. วัดประดู่ทรงธรรม
		11. วัดสมณโกฏฐาราม
		12. วัดวรโพธิ์
		13. วัดพิชัยสงคราม
		14. วัดเกาะแก้ว
		15. วัดคูสิตาราม
		16. วัดประสาธ
		17. วัดไก่เตี้ย
		18. วัดกษัตราธิราชวรวิหาร
		19. วัดศาลาปูน
		20. วัดราชประดิษฐาน
		21. วัดจันทร์ประเทศ
		22. วัดบำรุงธรรม

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ	
พระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา	23. วัดข้างทอง	
		24. วัดข้าง	
		25. วัดหน้าพระเมรุ	
		26. วัดทองปู้	
		27. วัดไผ่โสมนรินทร์	
		28. วัดพุทธไสสวรรคย์	
		29. วัดเสนาสนาราม	
		30. วัดสามวิหาร	
		ผักไห่	31. วัดศาลาด่านใต้
			32. วัดฤาไชย
			33. วัดไผ่ดอม
			34. วัดการาสุทธาราม
			35. วัดศาลานเหนือ
			36. วัดลากชะโค
			37. วัดหน้าโคก
			38. วัดบางอ้อ
			39. วัดลาดซีก
			40. วัดโพธิ์ผักไห่
		นครหลวง	41. วัดมเห-ยงค์ (มเหยงคณ์)
			42. วัดเสด็จ
			43. วัดนครหลวง
			44. วัดบันได
			45. วัดเรือแข่ง
			46. วัดบ้านรุ่ง
			47. วัดใหม่ชุมพล

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ
	นครหลวง	48. วัดบ้านทาน
		49. วัดมาบพระจันทร์
		50. วัดราชบรรทม
		51. วัดโพธิ์ลำแพน
		52. วัดโพธิ์ทอง
		53. วัดปริศาราม
		54. วัดรามภูรบาเพ็ญ
		55. วัดพร้าวโสภณาราม
		56. วัดตะโหนด
	เสนา	57. วัดแก้วสุวรรณ
		58. วัดเจ้าเจ๊กนอก
		59. วัดประคูลอกเขมร
		60. วัดมันไคขวาง
		61. วัดสุวรรณเจดีย์
		62. วัดรางจรเข้
		63. วัดเกาะราชภูริศรัทธาธรรม
		64. วัดกลางคลองวัฒนาราม
		65. วัดเจ้าเจ๊กใน
		66. วัดโพธิ์
		67. วัดกระโคงทอง
		68. วัดไชยภูมิ
		69. วัดบางนมโค
	บางปะอิน	70. วัดสุทธินิรุจิราราม
		71. วัดโพธิ์
		72. วัดตลาดเกรียบ

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ
	บางปะอิน	73. วัดโปรดศีร์ษ์
		74. วัดกำแพง
		75. วัดเปรมประชากร
		76. วัดกลางเกาะระกำ
		77. วัดชุมชนนิถายาราม
		78. วัดวิเวกวาสุพัค
		79. วัดขนอนเหนือ
	บางซาย	80. วัดวังชะโค
		81. วัดแก้วฟ้า
		82. วัดบางซายใน
		83. วัดสีลาราม
		84. วัดเทพมงคล
		85. วัดพรหมนิมิต
		86. วัดบางซายนอก
		87. วัดมฤคทายวัน
	บางปะหัน	88. วัดเสาชงเกา
		89. วัดแก้วตา
		90. วัดต้นสะตือ
		91. วัดอินกัลยา
		92. วัดเทพอุปการาม
		93. วัดจอมเกษ
		94. วัดศาลาแดง
		95. วัดโชคเขมาราม
		96. วัดตาตอ
		97. วัดพระงาม
		98. วัดวรนายกวังสรศักดิ์

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ
	บางไทร	99. วัดโบสถ์สุทธาวาส 100. วัดสิงห์สุทธาวาส 101. วัดท่าซุงทักษิณาราม 102. วัดสว่างอารมณ์ 103. วัดปากน้ำ 104. วัดโบสถ์สมพรชัย 105. วัดป้อมแก้ว 106. วัดบางยี่ไท 107. วัดสุนทราราม 108. วัดช่างเหล็ก
อ่างทอง	- เมือง	109. วัดจันทรังมี 110. วัดถนน 111. วัดไทรย์ 112. วัดไล่สุทธาวาส 113. วัดโพธิ์พุด 114. วัดชัยมงคล 115. วัดท้ายยาน 116. วัดอ่างทองวรวิหาร 117. วัดอรัญญิการาม 118. วัดบ้านอิฐ 119. วัดสุธาชล 120. วัดช่าง 121. วัดมธุรสคิยาราม 122. วัดสุวรรณเสวคิยาราม

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ
อ่างทอง	เมือง	123. วัดแจ้ง
		124. วัดรุ่ง
		125. วัดโพธิ์สระโสภณ
		126. วัดคาวดิ่งส์
		127. วัดกลาง
		128. วัดเชิงหวาย
		129. วัดโคศุภราช
		130. วัดโพธิ์วงศ์
		131. วัดทองคูง
		132. วัดจันทร์นิรมิตร
		133. วัดสนามชัย
		134. วัดไชยสงคราม
		135. วัดจำปาหลอ
		136. วัดตาลเจ็ทชอ
		137. วัดไพรวลัย
		138. วัดเสาชงทอง
		139. วัดโบสถ์
		140. วัดลินทอง
		141. วัดไผ่ลอม
		แสวงหา
	143. วัดแสวงหา	
	144. วัดสี่บัวทอง	
	145. วัดพัฒนา	
	146. วัดบ้านพราน	
	147. วัดเขาบวช	

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ
อ่างทอง	แสวงหา	148. วัดทองเดื่อน
		149. วัดแก้วกระจ่าง
		150. วัดรัตนาราม
	วิเศษไชยชาญ	151. วัดหัวตะกนอก
		152. วัดบางจักร
		153. วัดห้วยโรง
		154. วัดศาลาดิน
		155. วัดสี่ร้อย
		156. วัดวันอุทิศ
		157. วัดโพธิ์ศรี
		158. วัดบางมณี
		159. วัดโพธิ์เอน
		160. วัดถนนทอง
		161. วัดน้ำพุสิทธิาราม
		162. วัดไทรยัด
		163. วัดหัวตะพาน
		164. วัดหลักแก้ว
		165. วัดกำแพง
		166. วัดขุนทอง
		167. วัดกลางราชครู
		168. วัดลาดเป็ด
		169. วัดใหม่ทางข้าม
170. วัดลานช้าง		
171. วัดไผ่วง		
172. วัดน้อย		

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ	
อ่างทอง	วิเศษไชยชาญ	173. วัดราชสกุณา	
		174. วัดสำโรง	
		175. วัดนางในรัชมังการาม	
		176. วัดแปดแก้ว	
		177. วัดอินทาวาส	
		178. วัดท่าช้าง	
		179. วัดท่านม	
		180. วัดโพธิ์ปล้ำ	
		181. วัดเขียน	
		182. วัดสิงห์	
		183. วัดตลาดใหม่	
		184. วัดท่าตลาด	
		โพธิ์ทอง	185. วัดท่าโสมงกิตติยาราม
			186. วัดบุญเกิด
			187. วัดจุฬามณี
		โพธิ์ทอง	188. วัดทองกลาง
			189. วัดจันทร์
	190. วัดสุวรรณราชหงษ์		
	191. วัดน้ำอาม		
	192. วัดชอย		
193. วัดมานสร้าง			
194. วัดยางทอง			
195. วัดโลกพุทรา			
196. วัดเขาแก้ว			
197. วัดสามประชุม			

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ	
อ่างทอง	โพธิ์ทอง	198. วัดท่าอิฐ (ต.บางพลับ)	
		199. วัดท่าอิฐ (ต.อินทประมูล)	
		200. วัดขุนอินทประมูล	
		201. วัดเพี้ยเกรียบ	
		202. วัดเพี้ยราษฎร์	
		203. วัดเกาะ	
		204. วัดจันทาราม	
		205. วัดสว่างอารมณ์	
		206. วัดโพธิ์ทอง	
		207. วัดบุญศิริวิทยาราม	
		208. วัดยางมณี	
		สามโก้	209. วัดหลวงสุนทราราม
			210. วัดท่าชุมชุม
			211. วัดไผ่แหลมธรรมาราม
			212. วัดใหม่วังนสุวรรณ
			213. วัดหัวทุ่ง
			214. วัดโบสถ์ - วัดโพธิ์
215. วัดเกษทอง			
216. วัดมงคลธรรมนิมิตร			
217. วัดสามโก้			
สระบุรี	เมือง	218. วัดคลังชั้น	
		219. วัดหนองม่วง	
		220. วัดหนองบัว	
		221. วัดหนองยาวสูง	

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ	
สระบุรี	เมือง	222. วัดปากข้าวสารใต้	
		223. วัดลาดเขาปูน	
		224. วัดบ้านออย	
		225. วัดประคิษฐธรรม	
		226. วัดประสิทธิ์พรชัย	
		227. วัดทองพุ่มพวง	
		228. วัดสาธุประชาสรรค์	
		229. วัดหงส์ถาวรवास	
		230. วัดพระพุทธราย	
		231. วัดหน้าพระลาน	
		232. วัดห้วยดี	
		233. วัดหนองโสม	
		234. วัดแท่งขนุน	
		235. วัดห้วยบง	
		236. วัดป่าสัก	
		237. วัดเขาคิน	
		238. วัดเชิงเขา (เขาคิน)	
		239. วัดท่าวีว	
		240. วัดดาวเรือง	
		241. วัดปกอกแปก	
		บ้านหมอ	242. วัดหนองเกาะ
			243. วัดโบสถ์
			244. วัดโพธิ์ทอง
			245. วัดโคกกวม
			246. วัดโคกมะขาม

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ
สระบุรี	บ้านหมอ	247. วัดไผ่หลิว
		248. วัดโคกใหญ่
		249. วัดมะขามเรียง
		250. วัดโคกโพธิ์
		251. วัดสารภี
		252. วัดธรรมเสนา
		253. วัดสุนทรเทพมุนี
		254. วัดบ้านหมอ
		255. วัดบางขวัญ
		256. วัดบ้านคร้ว
		257. วัดม่วงน้อย
	258. วัดหนองตานใต้	
	259. วัดมหาโลก	
	หนองแค	260. วัดชัยเฉลิมมิตร
		261. วัดสันมะค่า
		262. วัดราษฎร์ศรัทธาราม
		263. วัดราษฎร์บำรุงวนาราม
		264. วัดหนองคินแดง
		265. วัดโลกกลาง
		266. วัดหนองบอน
		267. วัดราษฎร์เจริญ
268. วัดหนองปลาหมอ		
269. วัดหนองตักชีเหนือ		
270. วัดหนองพระบาง		
271. วัดห้วยทราย		

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ
สระบุรี	หนองแค	272. วัดโพหนอง
		273. วัดบัวลอย
		274. วัดเสนานฤมิตร
		275. วัดหนองปลิง
		276. วัดสหมิตรมงคล
		277. วัดมงคลที่ป่าราม
		278. วัดหนองสมัคร์
		279. วัดเขาน้อย
		พระพุทธบาท
	281. วัดหนองแก	
	282. วัดหนองโปรง	
	283. วัดศรีบุญญาราม	
	284. วัดหนองคนที	
	285. วัดศรีจอมทอง	
	286. วัดเขตสว่าง	
	287. วัดพุซาง	
	288. วัดราษฎร์รัทธาธรรม	
	289. วัดปราสาททอง	
	290. วัดเขาวง	
	291. วัดหนองสองคอน	
	292. วัดศาลไต้ยน	
	293. วัดกัลยาณบรรพต	
	294. วัดนายาว	
	295. วัดนิคมวาสี	
	296. วัดศรีนิคมาราม	

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ	
สระบุรี	พระพุทธบาท	297. วัดพุขามหวาน	
		298. วัดพุท้คำจาน	
		299. วัดสายกรี่	
		300. วัดบ้านโพธิ์	
		301. วัดหนองจานเหนือ	
		302. วัดหนองโคนน้อย	
		303. วัดส้มป่อย	
		304. วัดประคู้	
		แก่งคอย	305. วัดเขาลาดวนาราม
			306. วัดสุนทรภิกาวาส
	307. วัดนึ่งพัฒนาราม		
	308. วัดเขาพระ		
	309. วัดหนองน้ำเขียว		
	310. วัดราษฎร์พัฒนา		
	311. วัดแก่งคอย		
	312. วัดบำรุงธรรม		
	313. วัดบ้านป่าไต่		
	เสาไห้		314. วัดเสาไห้
			315. วัดโลกกะณี
		316. วัดเชิงราก	
		317. วัดตะเฒ	
318. วัดบ้านกลาง			
319. วัดมะกรูด			
320. วัดท่าช้างเหนือ			
321. วัดรุง			

รายชื่อวัด (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	ชื่อวัดในอำเภอ
สระบุรี	เสาไห้	322. วัดสมุทประคิษฐาราม
		323. วัดหนองจิก
		324. วัดหนองโพธิ์
		325. วัดบำเพ็ญพรต
		326. วัดห้วยทวาย
		327. วัดสวนคอก
		328. วัดไผ่ลอม

โรงเรียนอบรมพระสังฆาธิการ

จัดตั้งขึ้นโดยใช้หลักสูตรระยะสั้น เปิดการศึกษาอบรมเป็นรุ่น ๆ มีระยะเวลา
อบรมรุ่นละไม่น้อยกว่า 30 วัน ชั่วโมงเรียนรุ่นละไม่น้อยกว่า 150 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. อบรมการปกครองแห่งคณะสงฆ์ แก่พระสังฆาธิการทั้งหลายให้สมบูรณ์
ด้วยคุณสมบัติ คือ ความรู้ ฉลาด สามารถ และสุปฏิภาณ อันเหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่
2. สอนวิชาการปกครองคณะสงฆ์แก่พระภิกษุทั้งหลายให้มีความรู้เหมาะสม
แก่การที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพระสังฆาธิการ

โรงเรียนนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. โรงเรียนพระสังฆาธิการส่วนกลาง ตั้งขึ้นตามมติมหาเถรสมาคม มี
กรรมการอำนวยการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน และกรรมการ-
ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 5 คน ซึ่งมหาเถรสมาคมแต่งตั้ง กับเจ้าคณะภาคเป็นกรรมการโดย
ตำแหน่ง และมีเลขาธิการ ผู้ช่วยเลขาธิการ เพื่อทำหน้าที่เลขาธิการตามที่คณะกรรมการ
จะใดแต่งตั้งขึ้น สถานที่ตั้งโรงเรียนส่วนกลาง สุดแท้มหาเถรสมาคมจะกำหนด
2. โรงเรียนพระสังฆาธิการส่วนภูมิภาค จังหวัดตั้งขึ้นโดยอนุมัติของ
คณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนพระสังฆาธิการส่วนกลาง มีเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด
เป็นผู้อำนวยการโดยตำแหน่งและมีกรรมการจัดการคณะหนึ่ง มีเจ้าคณะภาคเจ้าสังกัดเป็น
ผู้อำนวยการโดยตำแหน่ง และมีกรรมการจัดการคณะหนึ่ง มีเจ้าคณะจังหวัดเป็นกรรมการ
สถานที่ตั้งโรงเรียนพระสังฆาธิการส่วนภูมิภาค สุดแต่เจ้าคณะภาคเจ้าสังกัดกำหนด

หน้าที่ของโรงเรียนพระสังฆาธิการ

ส่วนกลาง

1. ให้การศึกษาแก่พระสังฆาธิการตามหลักสูตรระยะสั้น มีกำหนดเวลาตามที่โรงเรียนกำหนด โดยเปิดการอบรมพระสังฆาธิการชั้นเจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ
2. อบรมพระภิกษุที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพระสังฆาธิการใน ระดับชั้นเจ้าคณะจังหวัด รองเจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ

ส่วนภูมิภาค

1. ให้การศึกษาแก่พระสังฆาธิการตามหลักสูตรในระยะสั้น มีกำหนดเวลาตามที่โรงเรียนกำหนด โดยเปิดการอบรมพระสังฆาธิการในระดับชั้นเจ้าคณะตำบล รองเจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส
2. อบรมพระภิกษุที่จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพระสังฆาธิการในระดับเจ้าคณะตำบล รองเจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาส รองเจ้าอาวาส ผู้ช่วยเจ้าอาวาส เว้นกรณีพระภิกษุซึ่งจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสมีตำแหน่งสูงกว่าเจ้าอาวาส อยู่แล้ว

หลักสูตรการศึกษา

หลักสูตรการศึกษาและวิธีการศึกษาในโรงเรียนพระสังฆาธิการ ให้เป็นไปตามที่กรรมการอำนวยการโรงเรียนพระสังฆาธิการส่วนกลางกำหนดขึ้น โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

สำหรับโรงเรียนพระสังฆาธิการในส่วนกลางนั้น มหาเถรสมาคมได้มีมติให้ตั้งขึ้นที่วัดสามพระยา อ.พระนคร กรุงเทพมหานคร โดยมีพระธรรมปัญญาบดี เจ้าอาวาสวัดสามพระยา เป็นผู้อำนวยการ ส่วนในภูมิภาค เจ้าคณะภาคได้เปิดอบรมในจังหวัดต่างๆ เช่น อโยธยา ลพบุรี ราชบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เป็นต้น

อนึ่ง โรงเรียนพระสังฆาธิการ มีแม่กองบาลี ในฐานะผู้อำนวยการเป็นผู้รับผิดชอบ

หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกบาลี

หลักสูตรประโยคบาลีสี่สนามหลวง หนังสือ แบบเรียน ที่ยุติใ้ช้อยู่ในปัจจุบันนี้

คือ

"ประโยค 1 - 2 และเปรียญตรี ปีที่ 1 - 2 หมวดบาลีศึกษา"

1. วิชาแปลมคธเป็นไทย โดยพยัญชนะและโดยอรรถ หลักสูตรใช้หนังสือ
ชุมนุมปทภูฎกถา ภาคที่ 1 ถึง ภาคที่ 4
2. วิชาบาลีไวยากรณ์ หลักสูตรใช้หนังสือบาลีไวยากรณ์ ประเภทสอบถาม
ความจำ

ประโยค ป.ช. 3

1. วิชาแปลมคธเป็นไทย โดยพยัญชนะและโดยอรรถ หลักสูตรใช้หนังสือ
ชุมนุมปทภูฎกถา ภาคที่ 5 ถึง ภาคที่ 8
2. วิชาสัมพันธไทย หลักสูตรใช้หนังสือ ชุมชนปทภูฎกถา ภาคที่ 5 ถึง
ภาคที่ 8
3. วิชาบาลีไวยากรณ์ หลักสูตรใช้หนังสือ บาลีไวยากรณ์ประเภท -
สอบถามความจำและความเข้าใจประกอบกัน
4. วิชาบูรพภาค ข้อเขียนภาษาไทย โดยแก้ไขให้ถูกต้องตามระเบียบ
ลักษณะวรรคตอน ทัวอักษรตามสมัยนิยม หลักสูตรใช้หนังสือที่คารุ เช่น จดหมายทาง-
ราชการ

ประโยค ป.ช. 4

1. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ ชุมชนปทภูฎกถา ภาคที่ 1
2. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ มงคลพิศนีย์ ภาคที่ 1

ประโยค ป.ช. 5

1. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ ชุมชนปทภูฎกถา ภาคที่ 2 ถึง
ภาคที่ 4
2. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ มงคลพิศนีย์ ภาคที่ 2

ประโยค ป.ช. 6

1. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ ชุมมปทฎฐกถา ภาคที่ 5 ถึง ภาคที่ 8 แต่ในการสอบ กรรมการจะแปลประโยคที่ออกสอบความเป็นไทยโดยสกัดทักหรืออาจคัดแปลงสำนวนและท้องเรื่อง หรือตัดตอนที่ต่าง ๆ มาเรียงติดต่อกันเป็นประโยคสอบไล่ก็ได้
2. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ คติย-จตุทต-ปัญจ-สมนุตปาสาทิกา

ประโยค ป.ช. 7

1. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ มงคลสูตรที่ปนี ภาค 1
2. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ ปฐม-ทศยสมนุตปาสาทิกา

ประโยค ป.ช. 8

1. วิชาแต่งฉันทมคธ แต่งฉันทเป็นภาษามคธ 3 ฉันท ในจำนวน 6 ฉันท

คือ

- | | |
|-------------------|------------------|
| (1) ปฐมาวตฺร | (2) อินทรวีเชียร |
| (3) อุเปนทวิเชียร | (4) อินทรวงศ์ |
| (5) วังส์ภูริระ | (6) วสันตคิลก |

ข้อความแล้วแต่กรรมการจะกำหนดให้

2. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ ปฐมสมนุตปาสาทิกา
3. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ วิสุทฺธิมคฺค

ประโยค ป.ช. 9

1. วิชาแต่งไทยเป็นมคธ แต่งมคธจากภาษาไทยล้วน ข้อความแล้วแต่กรรมการจะกำหนดให้
2. วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้หนังสือ วิสุทฺธิมคฺค
3. วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้หนังสือ อภิขุมุทตวิภาวินี

หลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกธรรม

นักธรรมชั้นตรี

1. วิชากระทุษธรรม หลักสูตรใช้หนังสือพุทธศาสนสุภาษิต เล่ม 1
2. วิชาธรรม หลักสูตรใช้หนังสือนวโกวาท แผนกธรรมวิภาคและคิณีปฏิบัติ
3. วิชาพุทธประวัติ หลักสูตรใช้หนังสือพุทธประวัติ เล่ม 1 - 2 - 3
ปฐมสมโพธิ พระนิพนธ์ สมเด็จพระสังฆราช (ปุสุสเทว) และศาสนพิธี เล่ม 1 ของ
องค์การการศึกษา
4. วิชาวินัย หลักสูตรใช้หนังสือนวโกวาท แผนกวินัยบัญญัติ วินัยมุข
เล่ม 1

นักธรรมชั้นโท

1. วิชากระทุษธรรม หลักสูตรใช้หนังสือพุทธศาสนสุภาษิต เล่ม 2 ให้
นักเรียนแต่งเป็นทำนองเทศนาโวหาร ยกภาษิตออกมาอ้าง 2 แห่ง ไม่ให้ซ้ำกัน เรียงความ
ให้สัมพันธ์ติดต่อกันสนิท
2. วิชาธรรม แก่ปัญหาธรรมวิภาคพิสการออกไป หลักสูตรใช้หนังสือ
ธรรมวิภาค ปริเฉทที่ 2
3. วิชาพุทธประวัติ แก่ปัญหาอนุพุทธประวัติ หลักสูตรใช้หนังสืออนุพุทธ-
ประวัติ พุทธานุพุทธประวัติ อังกลาวถึงเฉพาประวัติแห่งพระสาวก สังคีตกถา ปฐมสมโพธิ
พระนิพนธ์สมเด็จพระสังฆราช (ปุสุสเทว) และศาสนพิธี เล่ม 2 ขององค์การศึกษา
4. วิชาวินัย แก่ปัญหาวินัยพิสการออกไป หลักสูตรใช้หนังสือวินัยมุข เล่ม
1 - 2

นักธรรมชั้นเอก

1. วิชากระทุษธรรม หลักสูตรใช้หนังสือพุทธศาสนสุภาษิต เล่ม 3 ให้
นักเรียนแต่งเป็นทำนองเทศนาโวหาร ยกสุภาษิตออกมาอ้าง 3 แห่ง อยาให้ซ้ำกัน เรียงความ
ให้สัมพันธ์กันสนิท

2. วิชาธรรม ปัญหาธรรมโดยปรมัตตเตถนา หลักสูตรไชนังสือ-
 ธรรมวิจารณ์สวนปรมัตตปฏิบัติ และสังสารวัฏ สมถกัมมัฏฐาน วิปัสสนากัมมัฏฐาน
 มหาสติปัฏฐาน คิริमानนทสูตร

3. วิชาพุทธประวัติ แก่ปัญหาพุทธานุพุทธประวัติกับข้อความในท้องเรื่อง
 หลักสูตรไชนังสือพุทธประวัติ เล่ม 1 - 2 - 3, ปฐมสมโพธิ พระนิพนธ์สมเด็จพระ
 พระสังฆราช (ป๋าสสเทว), พุทธานุพุทธประวัติ, อนุพุทธประวัติ สังคีติกถา, พระปฐม-
 สมโพธิกถา พระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส

4. วิชาวินัย แก่ปัญหาวินัยมีสังฆกรรมเป็นต้น หลักสูตรไชนังสือวินัยมุข
 เล่ม 3 และพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505



ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2521

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พุทธศักราช 2521 แล้วนั้น

เพื่อส่งเสริมการศึกษาของพระภิกษุและสามเณรในการศึกษาพระปริยัติธรรม ควรจัดหลักสูตรพระปริยัติธรรมให้มีความรู้วิชาสามัญควบคู่ไปด้วย จะทำให้ผู้ได้รับการศึกษามีความรู้กว้างขวางเหมาะสมแก่สภาพปัจจุบันยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

1. ให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดสอนวิชาสามัญในกลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษาและวิชาสุขศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และจัดสอนกลุ่มวิชาพระปริยัติธรรม (ภาษาบาลี ธรรมวินัย) และวิชาศาสนปฏิบัติตามหลักสูตรที่ปรากฏท้ายประกาศนี้
2. พระภิกษุสามเณรที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม. 1) ในปีการศึกษา 2522 ให้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม. 2) ในปีการศึกษา 2523 ตามหลักสูตรนี้ โดยได้รับโอนผลการเรียนที่ได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งหมด
3. พระภิกษุสามเณรที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม. 1) ในปีการศึกษา 2521 ให้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม. 2) ในปีการศึกษา 2522 และให้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม. 3) ในปีการศึกษา 2523 ตามหลักสูตรนี้ โดยได้รับโอนผลการเรียนที่ได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด

ทั้งนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2523 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 22 ตุลาคม 2523

(นายสีปพนนท์ เกตุทัต)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ



ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๔

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๔ แล้วนั้น

เพื่อส่งเสริมการศึกษาของพระภิกษุและสามเณรในการศึกษาพระปริยัติธรรม ควรจัดหลักสูตรพระปริยัติธรรมให้มีความรู้วิชาสามัญควบคู่ไปด้วย จะทำให้ผู้ได้รับการศึกษามีความรู้กว้างขวางเหมาะสมแก่สภาพปัจจุบันยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

๑. ให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดสอนวิชาสามัญ ภาษาไทย สังคมศึกษา สุขศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช ๒๕๒๔ และจัดสอนวิชาพระปริยัติธรรมกับวิชาเลือก ศาสนศิลป์ ตามหลักสูตรที่ปรากฏท้ายประกาศนี้

๒. พระภิกษุสามเณรที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ (ม. ๔) ในปีการศึกษา ๒๕๒๕ ให้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (ม. ๕) ในปีการศึกษา ๒๕๒๖ ตามหลักสูตรนี้ โดยได้รับโอนผลการเรียนที่ได้จากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ทั้งหมด

๓. พระภิกษุสามเณรที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (ม. ๕) ในปีการศึกษา ๒๕๒๕ ให้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ (ม. ๕) ในปีการศึกษา ๒๕๒๕ และให้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ม. ๖) ในปีการศึกษา ๒๕๒๖ ตามหลักสูตรนี้ โดยให้รับโอนผลการเรียนที่ได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ และมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ทั้งหมด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖

/กมล สิริสัมพันธ์

(นายเกษม สิริสัมพันธ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนผู้ใหญ่อายสามัญ

(สำหรับพระภิกษุสามเณร)

หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญมี 4 ระดับ คือ

ระดับ 1 มีวุฒิตามหลักสูตร ป.2

ระดับ 2 มีวุฒิตามหลักสูตร ป.4

ระดับ 3 มีวุฒิตามหลักสูตร ป.7

ระดับ 4 มีวุฒิตามประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใหญ่ที่เป็นฆราวาส ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเวลาว่างจากการประกอบอาชีพ และเพื่อให้มีความรู้ที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพและศึกษาต่อ ต่อมากรมสามัญศึกษาได้อนุญาตให้วัดต่างๆ เปิดสอนโดยรับพระภิกษุสามเณรเข้าเรียนได้ แต่มีข้อตกลงว่า ระดับประถมศึกษา พระภิกษุสามเณรที่จะเข้ารับการศึกษาคงได้นักธรรมตรี ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นต้องได้นักธรรมชั้นโท ผู้ที่สำเร็จตามหลักสูตรได้สิทธิเทียบเท่าโรงเรียนสามัญทุกประการ

การขอจัดตั้งโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ (สำหรับพระภิกษุสามเณร) ให้เจ้าสำนักเรียนขอจัดตั้งไปยังกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา ตามระเบียบว่าด้วยโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ

หลักสูตร สอนตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ ระดับ 1, ระดับ 2, และระดับ 3 และหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 4 เป็นหลักสูตรที่มีวิชาฝ่ายสามัญล้วน ๆ 6 หมวด คือ

- | | |
|--------------------|-------------------|
| 1. หมวดภาษาไทย | 2. หมวดสังคมศึกษา |
| 3. หมวดภาษาอังกฤษ | 4. หมวดคณิตศาสตร์ |
| 5. หมวดวิทยาศาสตร์ | 6. หมวดสุขศึกษา |

ผู้รับผิดชอบ การศึกษาประเภทนี้ กรมการศาสนา และกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบ

ระเบียบมหาเถรสมาคม
ว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

พ.ศ. 2518

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505
มหาเถรสมาคมวางระเบียบมหาเถรสมาคมไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ เรียกว่า "ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2518"

ข้อ 2. ระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
แถลงการณ์คณะสงฆ์ เป็นต้นไป

ข้อ 3. ในระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ "หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล"
หมายถึง หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลแห่งราชอาณาจักร ซึ่งมีวัตถุประสงค์อยู่
หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสร้างสิ่งที่เป็น
เป็นคุณประโยชน์แก่ประชาชน ตามหัวข้ออบรม ดังนี้

- (1) ศีลธรรมและวัฒนธรรม
- (2) สุขภาพอนามัย
- (3) สัมมาชีพ
- (4) สันติสุข
- (5) ศึกษาสงเคราะห์
- (6) สาธารณสงเคราะห์
- (7) กตัญญูทเวทิตาธรรม
- (8) สามัคคีธรรม

ข้อ 4. หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ประกอบด้วยกรรมการ ดังต่อไปนี้

- (1) กรรมการโดยตำแหน่ง

ก. ประธานกรรมการ ได้แก่เจ้าอาวาสแห่งวัดที่ตั้งหน่วยอบรม
ประชาชนประจำตำบลนั้น

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปเดียว ให้ประธานกรรมการมอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปนั้นปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้ามีรองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตหลายรูป ให้ประธานกรรมการมอบหมายให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปใดรูปหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าประธานกรรมการมิได้มอบหมาย ให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตเลือกกันเองขึ้นปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการ เว้นแต่ในกรณีที่รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปเดียว ให้รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิตรูปนั้นปฏิบัติหน้าที่แทน

ข. รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิต ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดอื่นทุกวัดในตำบลนั้น เว้นแต่ในกรณีที่เจ้าอาวาสวัดอื่นนั้นดำรงตำแหน่งตั้งแต่เจ้าคณะตำบลขึ้นไป ให้มอบหมายแก่พระภิกษุรูปใดรูปหนึ่งในวัดของตนเป็นรองประธานกรรมการในฐานะเจ้าอาวาสวัด

ถ้าในตำบลนั้นมีวัดตั้งหน่วยอบรมเพียงวัดเดียว ให้เจ้าอาวาสเลือกพระภิกษุรูปใดรูปหนึ่งในวัดนั้นเป็นรองประธานกรรมการ

ถ้าเจ้าคณะตำบลในตำบลนั้นมีได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนหรืออยู่วัดอื่น ให้เจ้าคณะตำบลเข้าร่วมประชุมในฐานะที่ปรึกษา

ค. รองประธานกรรมการฝ่ายคฤหัสถ์ ได้แก่ กำนันในตำบลนั้น ถ้าตำบลนั้นอยู่ในเขตเทศบาล ให้มีผู้แทนเทศบาลเป็นรองประธานฝ่ายคฤหัสถ์

ง. กรรมการ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลในตำบลนั้น กรรมการโดยตำแหน่ง ให้เจ้าคณะอำเภอเป็นผู้แจ้งให้ทราบ

(2) กรรมการโดยแต่งตั้ง ได้แก่ กรรมการซึ่งที่ประชุมกรรมการโดยตำแหน่งคัดเลือกจากคฤหัสถ์ ซึ่งเป็นทายกทายิกา ครูโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ในตำบลนั้นมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 5 คน และไม่เกิน 9 คน เสนอเจ้าคณะอำเภอเพื่อแต่งตั้ง

ให้คณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น แต่งตั้งเลขานุการขึ้นรูปหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่การเลขานุการ และถ้าเป็นการสมควร จะแต่งตั้งบรรพชิตหรือคฤหัสถ์เป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ 5. กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามความในข้อ 4 (2) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ดำรงตำแหน่งครบ 4 ปี

กรรมการผู้พ้นจากตำแหน่งตามความใน (3) ข้างต้น อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ข้อ 6. การประชุมคณะกรรมการตามความในข้อ 4 ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

การลงมติขอปรึกษาในที่ประชุมคณะกรรมการตามความในวรรคต้น ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้ามีเสียงเท่ากันให้ประธานที่ประชุมสั่งระงับเรื่องนั้นไว้ก่อน

การประชุมโดยปกติของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น ให้คณะกรรมการกำหนดขึ้นตามที่เห็นสมควร ส่วนการประชุมพิเศษจะให้มีขึ้นเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นก็ได้

ข้อ 7. คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลเรียกชื่อย่อว่า "คณะกรรมการ อ.ป.ตช." มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) จัดการอบรมประชาชน ตามวัตถุประสงค์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาเถรสมาคมนี้ และตามแนวการอบรมซึ่งคณะกรรมการ อ.ป.ก. จะได้กำหนดขึ้น โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

(2) ปฏิบัติการช่วยเหลือเกื้อกูลแก่ประชาชนในตำบลนั้น ตามกำลังและความสามารถ

(3) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและฝ่ายธุรการอื่น ๆ กำหนดวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ และถ้าเป็นการสมควรจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นเพื่อมอบหมายให้พิจารณาหรือดำเนินการใด ๆ ก็ได้

(4) จัดการดูแลรักษาทรัพย์สินของหน่วยอบรมให้เป็นไปโดยดี

(5) เสนอความเห็นหรือข้อซักของต่อคณะกรรมการอำนวยการอบรม และปฏิบัติการตามคำแนะนำชี้แจงของคณะกรรมการอำนวยการหรือผู้อำนวยการอบรมแล้วแต่กรณี

(6) ติดต่อประสานงานและขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง เพื่อให้การอบรมประชาชนดำเนินไปโดยสะดวกและเรียบร้อย

(7) เสนอรายงานกิจการที่ได้ดำเนินการไปแล้วในรอบปี ต่อ คณะกรรมการอำนวยการและผู้อำนวยการอบรมตามลำดับจนถึงคณะกรรมการอำนวยการ อบรมประชาชนกลาง

นอกจากกรณีดังกล่าวข้างต้น ให้มีหน้าที่จัดตั้งห้องสมุดและเกสท์ทานสถาน ประจำตำบลอีกส่วนหนึ่ง ตามวิธีการที่จะได้กำหนดขึ้น

ข้อ 8. การประชุมอบรมประชาชนตามวัตถุประสงค์ในข้อ 3. จะดำเนินการโดยวิธีใดวิธีหนึ่งก็ได้ ตามสมควรแก่กรณี คือ

(1) การอบรมทั่วไป ได้แก่การประชุมประชาชนทั่วไปในตำบลนั้น โดยเชิญวิทยากรมาอธิบายชี้แจงแนะนำในทางวิชาการและทางปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ ข้อใดข้อหนึ่งของหน่วยอบรม

(2) การอบรมเฉพาะกรณี ได้แก่การประชุมประชาชนเพียงบางส่วน เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนส่วนนั้น ๆ โดยวิธีการชี้แจงแนะนำข้อความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ

(3) การอบรมเฉพาะบุคคล ได้แก่การจัดให้บุคคลบางคนมาพบปะ สัมผัส เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือชี้แจงแนะนำ ข้อความเข้าใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น

การประชุมอบรมตามวิธีใน (1) โดยปกติให้มีการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง ในกรณีจำเป็น คณะกรรมการจะจัดการประชุมหรือจะจัดให้มีการประชุมพิเศษก็ได้

ส่วนการประชุมอบรมตามวิธีการใน (2) และ (3) ให้ดำเนินการตามสมควร แก่กรณีที่เกิดขึ้น

ข้อ 9. หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล อยู่ในความอำนวยการของ คณะกรรมการอำนวยการและผู้อำนวยการตามลำดับดังนี้

(1) คณะกรรมการอำนวยการอบรมประชาชนประจำอำเภอ เรียกร้อย ย่อว่า "คณะกรรมการ อ.ป.อ." ประกอบด้วย

ก. กรรมการเจ้าหน้าที่โดยตำแหน่ง ได้แก่ เจ้าคณะอำเภอ เจ้าสังฆค เป็นประธาน รองเจ้าคณะอำเภอเป็นรองประธาน และเจ้าคณะตำบลทุกตำบลในเขต อำเภอเป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีรองเจ้าคณะอำเภอ ให้เจ้าคณะอำเภอเลือกเจ้าคณะตำบล
ในเขตอำเภอนั้น เป็นรองประธานกรรมการ

ข. กรรมการที่ปรึกษา ได้แก่ นายอำเภอที่หน่วยอบรมประชาชน
ประจำตำบลนั้นตั้งอยู่ และเจ้าหน้าที่ประจำอำเภอนั้นมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน และ
ไม่เกิน 5 คน ตามที่นายอำเภอพิจารณาเลือกให้เข้าร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษา

(2) คณะกรรมการอำนวยการอบรมประชาชนประจำจังหวัด เรียกชื่อ
ย่อว่า "คณะกรรมการ อ.ป.จ." ประกอบด้วย

ก. กรรมการเจ้าหน้าที่โดยตำแหน่ง ได้แก่ เจ้าคณะจังหวัด
เจ้าสังกัดเป็นประธาน รองเจ้าคณะจังหวัดเป็นรองประธานและเจ้าคณะอำเภอทุกอำเภอ
ในเขตจังหวัดนั้นเป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีรองเจ้าคณะจังหวัด ให้เจ้าคณะจังหวัดเลือกเจ้าคณะอำเภอ
ในเขตจังหวัดนั้นเป็นรองประธานกรรมการ

ข. กรรมการที่ปรึกษา ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตที่หน่วย
อบรมประชาชนประจำตำบลนั้นตั้งอยู่ และเจ้าหน้าที่ประจำจังหวัดนั้นมีจำนวนไม่ต่ำกว่า
3 คน และไม่เกิน 5 คน ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเลือกให้เข้าร่วมเป็นกรรมการ
ที่ปรึกษา

(3) เจ้าคณะภาคเจ้าสังกัด เป็นผู้อำนวยการอบรมประชาชนประจำภาค
โดยตำแหน่ง

(4) คณะกรรมการอำนวยการอบรมประชาชนกลาง เรียกชื่อย่อว่า
"คณะกรรมการ อ.ป.ก." ประกอบด้วยประธาน รองประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ไม่เกิน 5 รูป ตามที่มหาเถรสมาคมจะได้ออกแต่งตั้งขึ้น กับเจ้าคณะใหญ่ทุกหนเป็นกรรมการ
โดยตำแหน่ง นอกจากนี้ มหาเถรสมาคมจะได้อเชิญผู้แทนกระทรวงทบวงกรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
กัณฑ์วัตถุประสงค์ของหน่วยอบรมตามที่เห็นสมควร เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย

ให้คณะกรรมการตาม (1) (2) และ (4) แต่งตั้งเลขานุการขึ้นรูปหนึ่งเพื่อ
ทำหน้าที่การเลขานุการ ถ้าเป็นการสมควร จะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการอีกรูปหนึ่งหรือหลายรูป
ก็ได้

ข้อ 10. การประชุมคณะกรรมการตามความในข้อ 9(1) และ (2) ต้องมีคณะกรรมการเจ้าหน้าที่มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการเจ้าหน้าที่ทั้งหมด และต้องมีกรรมการที่ปรึกษามาประชุมไม่น้อยกว่า 1 คน จึงเป็นองค์ประชุม

การลงมติข้อปรึกษาในที่ประชุมคณะกรรมการดังกล่าวในวรรคต้น ให้นำความในข้อ 6 วรรค 2 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การประชุมคณะกรรมการตามความในข้อนี้ ให้คณะกรรมการกำหนดตามควรแก่กรณี

ข้อ 11. การประชุมและการลงมติข้อปรึกษาในที่ประชุมคณะกรรมการ อ.ป.ก. ให้นำความในข้อ 6 วรรค 1 และวรรค 2 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 12. การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ อ.ป.ก. ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามความในข้อ 9(4) ให้นำความในข้อ 5 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 13. คณะกรรมการอำนวยการและผู้อำนวยการอบรมประชาชนตามความในข้อ 9 แต่ละชั้น มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(1) ควบคุมและส่งเสริมการอบรมประชาชนให้เป็นไปตามระเบียบมหาเถรสมาคมนี้

(2) แก้ไขข้อขัดข้องเกี่ยวกับกิจการในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้เป็นไปโดยชอบ

(2) ตรวจสอบชี้แจงแนะนำเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้ปฏิบัติหน้าที่โดยเรียบร้อย

ข้อ 14. ในอำเภอหนึ่ง เมื่อคณะกรรมการ อ.ป.อ. มีความประสงค์ขอกิ่งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลใด ณ วัดใด ให้รายงานเสนอขอรับอนุมัติจากคณะกรรมการ อ.ป.จ. เมื่อได้รับอนุมัติให้กิ่งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้น และเปิดดำเนินการอบรมครั้งแรกแล้ว ให้หน่วยอบรมนั้นรายงานโดยลำดับจนถึงคณะกรรมการ อ.ป.ก.

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล มีอาณาเขตกว้างขวาง หรือมีประชาชนเป็นจำนวนมาก เพื่อสะดวกแก่ประชาชนจะจัดให้มีการอบรมเพิ่มขึ้น ณ วัดใดวัดหนึ่ง หรือสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ในเขตตำบลนั้น ตามที่คณะกรรมการ อ.ป.ก. เห็นสมควรก็ได้

ถ้าตำบลใดที่ไม่มีวัดตั้งอยู่ เมื่อกำนันและผู้ใหญ่บ้านในเขตตำบลนั้นร้องขอต่อ
หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลใด คณะกรรมการ อ.ป.ต. จะจัดให้มีการอบรมเพิ่มขึ้น
ณ ตำบลนั้น ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ อ.ป.ต. เห็นสมควรย้ายหน่วยอบรมประชาชนประจำ
ตำบลจากวัดหนึ่ง ไปยังอีกวัดหนึ่งในตำบลเดียวกัน ให้รายงานเสนอผ่านคณะกรรมการ
อ.ป.อ. จนถึงคณะกรรมการ อ.ป.จ. เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ อ.ป.จ. แล้ว
จึงให้ย้ายได้ และให้คณะกรรมการ อ.ป.จ. รายงานโดยลำดับจนถึงคณะกรรมการ
อ.ป.ก.

ในกรณีที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลเล็กตามมติมหาเถรสมาคม
บรรดาทรัพย์สินของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้น ย่อมตกเป็นสมบัติของวัดที่หน่วย
อบรมประชาชนนั้นตั้งอยู่

ข้อ 15. เงินและพัสดุของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล อาจได้รับจาก
ผู้มีศรัทธาบริจาค

การดูแลรักษาและจัดการเงินและพัสดุของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล
ให้ดำเนินการตามวิธีปฏิบัติที่จะใดกำหนดขึ้น

ข้อ 16. ให้เริ่มดำเนินการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลตามระเบียบ
มหาเถรสมาคมนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 เป็นต้นไป และให้ครบทุกตำบลภายในสิ้นปี 2521
เว้นแต่จะมีเหตุขัดข้อง ซึ่งยังไม่สามารถจะจัดตั้งได้ภายในกำหนดดังกล่าวนี้ ให้
คณะกรรมการ อ.ป.อ. รายงานโดยลำดับจนถึงคณะกรรมการ อ.ป.ก.

ประกาศ ณ วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2418

สมเด็จพระสังฆราช ประธานกรรมการมหาเถรสมาคม

ที่ 551/2526

ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

27 มิถุนายน 2526

เรื่อง ขอความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ เรื่อง การสำรวจกิจกรรมของพระสงฆ์
ในภาคคณะสงฆ์ 2 เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนเนื่องด้วย นางสาว สุภา นวกรรมิก นิสิตปริญญาโทสาขาการศึกษานอกระบบ
โรงเรียนภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์จะทำการค้นคว้า
วิจัยเรื่อง "การสำรวจกิจกรรมของพระสงฆ์ในภาคคณะสงฆ์ 2 เกี่ยวกับการศึกษานอก-
ระบบโรงเรียน" เพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาในการวิจัยดังกล่าวมีการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็น เครื่องมือในการเก็บ
ข้อมูลซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพเหมาะสม
สำหรับการวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนที่จัดทำโดยพระสงฆ์ได้โปรดตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุง
แบบสอบถามอันจะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยและการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตเป็นอย่างยิ่งจึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบคุณในความร่วมมือของท่านมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ดร. ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

โทร. 2527033

ที่ ศธ.0402/2792

กรมการศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

7 ตุลาคม 2526

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ในการเก็บข้อมูล

นมัสการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสำรวจข้อมูล 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาว สุภา นวกรรมิก นิสิตปริญญาโท ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง "การสำรวจกิจกรรมของพระสงฆ์ ในภาคคณะสงฆ์ 2 เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน" และได้ขออนุญาตกรมศาสนาติดต่อรวบรวมข้อมูลบางประการเกี่ยวกับวัด

กรมการศาสนาพิจารณาแล้วเห็นว่าควรสนับสนุน การวิจัยของ นางสาว สุภา นวกรรมิก

จึงขอนมัสการมาเพื่อทราบ และโปรดอนุเคราะห์ตามแต่จะเห็นสมควร

ขอนมัสการด้วยความเคารพ

(นายประพัฒน์ แสงวณิช)

รองอธิบดีกรมการศาสนา

ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10 กุมภาพันธ์ 2527

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

นมัสการ

เนื่องด้วย คิฉิน นางสาวสุภา นวกรรมิก อยู่ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อขอรับปริญญาโทบัณฑิต จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุดมุ่งหมายของการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เพื่อจะเผยแพร่ผลงานทางด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ทางคณะสงฆ์ได้จัดทำอยู่ในปัจจุบันออกไปให้หน่วยงานต่าง ๆ และสังคมได้รับรู้และจะเป็นประโยชน์ในด้านการได้รับความสนับสนุนและร่วมมือมากขึ้น ขณะเดียวกันก็ทำการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่พระสงฆ์ได้รับอยู่เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาให้ถูกต้องทิศทางของความเป็นจริง

คิฉินขอกราบขอบพระคุณ พระคุณเจ้าเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาสละเวลาและให้ความเมตตาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จะเอื้ออำนวยประโยชน์แก่การวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

ขอนมัสการมาด้วยความเคารพ

(นางสาวสุภา นวกรรมิก)

ผู้วิจัย

แบบสอบถาม

"การสำรวจกิจกรรมของพระสงฆ์ในภาคคณะสงฆ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา
นอกระบบโรงเรียน"

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มี 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับเรื่องทั่วไปของวัด

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่ทางวัดและท่านได้จัด
กระทำอยู่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา

ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นทางด้านการจัดการศึกษา

ตอนที่ 1

คำถามเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าที่ข้อความที่เป็น

ความจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด (กรุณาตอบทุกข้อ) และเติมคำลงใน
ช่องว่าง

1. ท่านอุปสมบทมาแล้ว 23 พรรษา
2. ท่านได้รับการศึกษาสายสามัญชั้นสูงสุด หรือ เทียบเท่า
 - () ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4
 - () ประถมปีที่ 4
 - () ประถมปลาย (ป.5 - ป.7)
 - () มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.1 - ม.ศ.3)
 - () มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ.4 - ม.ศ.5)
 - () อนุปริญญา
 - () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี

3. ระดับการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมชั้นสูงสุดที่ท่านได้รับ

- () ไม่นักธรรม
 () โคนักธรรมตรี
 () โคนักธรรมโท
 () โคนักธรรมเอก



4. ระดับการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีชั้นสูงสุดที่ท่านได้รับ

- () ไม่ได้เรียน
 () ยังไม่ได้เปรียญธรรม
 () ไต่บาลีประโยค 1 - 2 - เปรียญธรรม 3 ประโยค
 () ไต่ 4 - 5 - 6 ประโยค
 () ไต่ 7 - 8 - 9 ประโยค

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของวัด

คำแนะนำ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เป็นความจริงเกี่ยวกับวัดของท่านและเติมคำในช่องว่างที่เว้นเอาไว้ (กรุณาตอบทุกข้อ)

1. จำนวนพระภิกษุประจำ _____ รูป

2. ประเภทของวัด

- () วัดหลวง
 () วัดราษฎร์

3. ที่ตั้งของวัด

- () ในเขตเทศบาล
 () นอกเขตเทศบาล
 () ในเขตสุขาภิบาล
 () นอกเขตสุขาภิบาล

4. วัดของท่านได้รับเลือกจากกรมการศาสนาเป็นวัดพัฒนาหรือไม่

- () ได้รับ
 () ไม่ได้รับ

5. ถ้าได้รับเลือกเป็นวัดพัฒนา ฯ ได้รับเลือกใน พ.ศ. _____
6. ทางวัดได้รับงบประมาณจากกรมการศาสนาอย่างไร
- () เป็นประจำทุกปี
- () เป็นครั้งคราว
- () ไม่ได้รับเลย
7. ถ้าทางวัดเคยได้รับงบประมาณจากกรมการศาสนา มักได้รับประมาณครั้งละเท่าใด
- () น้อยกว่า 10,000 บาทต่อปี
- () 10,001 - 20,000 บาทต่อปี
- () 20,001 - 30,000 บาทต่อปี
- () 30,001 - 40,000 บาทต่อปี
- () 40,001 - 50,000 บาทต่อปี
- () มากกว่า 50,001 บาทต่อปี
8. ทางวัดมีรายได้จากการบริจาคของประชาชน เช่น ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ตั้งมูลนิธิ ฯลฯ หรือไม่
- () มี
- () ไม่มี
9. ถ้าทางวัดได้รับบริจาคจากประชาชนในปีที่แล้ว จำนวนเงินที่ได้รับประมาณเท่าใด
- () ต่ำกว่า 1,000 บาท
- () 1,001 - 5,000 บาท
- () 5,001 - 10,000 บาท
- () 10,001 - 15,000 บาท
- () 15,001 - 20,000 บาท
- () 20,001 - 25,000 บาท
- () 25,001 - 30,000 บาท
- () 30,001 - 35,000 บาท
- () 35,001 - 40,000 บาท
- () มากกว่า 40,001 บาทขึ้นไป

10. ทางวัดนำเงินรายได้ในแต่ละปีใช้ในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () จัดการศึกษาให้พระสงฆ์ สามเณร ประชาชน
 () ซ่อมแซมวัด
 () สร้างพระอุโบสถ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่ทางวัดและท่านได้จัดกระทำอยู่ในปัจจุบัน
คำแนะนำ โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่เป็นกิจกรรมที่ได้จัดทำอยู่

1. ถวายความรู้แก่พระสังฆาธิการ

() จัด
 () ไม่ได้จัด
2. จัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม

() จัด
 () ไม่ได้จัด
3. จัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี

() จัด
 () ไม่ได้จัด
4. ทางวัดเปิดโรงเรียนสอนปริยัติธรรมแผนกสามัญหรือไม

() เปิดสอน
 () ไม่ได้เปิดสอน
5. ถ้าทางวัดเปิดโรงเรียนสอนปริยัติธรรมแผนกสามัญ ได้เปิดสอนมา _____ ปี
6. ท่านมีส่วนร่วมในโรงเรียนสอนปริยัติธรรมแผนกบาลีหรือไม่

() มี
 () ไม่มี
7. ถ้าท่านมีส่วนร่วมท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() เป็นครูสอน
 () เป็นเจ้าหน้าที่ธุรการ
 () เป็นผู้บริหารโรงเรียน
 () เป็นเจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนและวัดผล

8. การสอนพระอภิธรรม
- () จัดสอน
- () ไม่ได้จัดสอน
9. วัดที่ท่านจำพรรษาอยู่นี้ได้จัดอบรมวิปัสสนากัมมัฏฐานหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด
10. ท่านมีส่วนร่วมในการอบรมวิปัสสนากัมมัฏฐานหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี
11. ถ้าท่านมีส่วนร่วมในการอบรม ฯ ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ร่วมวางแผนการอบรม
- () เป็นผู้ให้การอบรม
- () ร่วมติดตามผลการอบรม
- () นิมนต์พระมาให้การอบรม
12. ทางวัดจัดให้มีการบรรยายธรรมหรือไม่
- () จัด
- () ไม่ได้จัด
13. ถ้าทางวัดจัดให้มีการบรรยายธรรม ท่านมีส่วนร่วมในการบรรยายธรรมหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี
14. ถ้าท่านมีส่วนร่วมในการบรรยายธรรม ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เป็นผู้บรรยายธรรมเอง
- () นิมนต์พระสงฆ์มาบรรยาย
- () วางแผนจัดหัวข้อธรรมบรรยาย
15. ทางวัดจัดการบรรยายธรรมในวาระใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ทุกวันธรรมสวดตลอดปี
- () เฉพาะวันธรรมสวนะระหว่งเช้าพรรษา
- () เฉพาะเทศกาลสำคัญ ๆ เช่น วันวิสาขบูชา

16. ทางวัดจัดให้มีการแสดงปาฐกถาธรรมหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี
17. ถ้าทางวัดจัดให้มีการแสดงปาฐกถาธรรมมักจัดในวาระใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ทุกวันธรรมสวนะตลอดปี
- () เฉพาะวันธรรมสวนะในระหว่างเข้าพรรษา
- () เฉพาะเทศกาลสำคัญ ๆ เช่น วันวิสาขบูชา
18. ในการแสดงปาฐกถาธรรมท่านมีส่วนร่วมด้วยหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี
19. ถ้าท่านมีส่วนร่วม ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เป็นผู้แสดงปาฐกถาธรรมเอง
- () จัดหาและติดต่อองค์ปาฐกมาแสดงปาฐกถาธรรม
- () วางแผนจัดหัวข้อปาฐกถาธรรม
20. ทางวัดเปิดสอนโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยหรือไม่
- () เปิดสอน
- () ไม่ได้เปิดสอน
21. ท่านมีส่วนร่วมในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี
22. ถ้าท่านมีส่วนร่วมในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัย ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เป็นครูสอน
- () เป็นเจ้าหน้าที่ธุรการ
- () เป็นผู้บริหารโรงเรียน
- () เป็นเจ้าหน้าที่แผนกทะเบียนและวัดผล
- () เคยมีส่วนร่วม แต่ปัจจุบันได้หยุดทำงานด้านนี้แล้ว

23. ทางวัดได้เปิดสอนโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยมาแล้ว _____ ปี
24. ทางวัดมีการเปิดอบรมวิชาชีพให้แก่ชาวบ้านหรือไม่
 เปิดอบรม
 ไม่ได้เปิดอบรม
25. ถ้าทางวัดได้เปิดอบรมวิชาชีพ ได้เปิดอบรมมาแล้ว _____ ปี
26. ถ้าทางวัดมีการเปิดอบรมวิชาชีพ มีวิชาชีพใดบ้างที่เปิดอบรมอยู่ในขณะนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ช่างสีบหมู
 ช่างไม้
 ช่างทอผ้า
 เจียรนัยพลอย
 การเพาะเห็ดฟาง
 การเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงนกกระทา
27. ท่านมีส่วนร่วมในการอบรมวิชาชีพหรือไม่
 มี
 ไม่มี
28. ถ้าท่านมีส่วนร่วมในการอบรม ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 เป็นผู้สอน
 จัดหาคคนมาสอน
 เป็นผู้แจ้งข่าวการอบรมให้ชาวบ้านรู้
 จัดหาอุปกรณ์มาใช้ในการสอน
 ติดตามผลการอบรม
29. ทางวัดมีการเปิดโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญหรือไม่
 เปิด
 ไม่ได้เปิด
30. ถ้าทางวัดเปิดสอนอยากทราบว่าเปิดสอนมาแล้ว _____ ปี

31. ทางวัดใดเปิดสอนโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในระดับใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เบ็คเสร์จ 1 - 2
- () เบ็คเสร์จ 3
- () เบ็คเสร์จ 4
- () ระดับ 5
32. ในการเปิดโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ทางวัดจัดให้บุคคลกลุ่มใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () พระสงฆ์ และสามเณร
- () ทราบาส
33. ท่านมีส่วนร่วมในโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ ๆ หรือไม่
- () มี
- () ไม่มี
34. ถ้าท่านมีส่วนร่วม ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เป็นครูสอน
- () จัดหาทุน
- () วางแผนงานร่วมกับคณะครูผู้สอน
- () เป็นผู้บริหารโรงเรียน
- () เป็นผู้แจ้งข่าวคราวของโรงเรียนให้ชาวบ้านทราบ
35. ทางวัดมีการจัดอบรมสามเณรภาคฤดูร้อนหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี
36. ถ้าทางวัดมีการจัดอบรมสามเณรภาคฤดูร้อน ทางวัดจัดมาแล้ว _____ ปี
37. ท่านมีส่วนร่วมในการอบรมหรือไม่
- () มี
- () ไม่มี

38. ถ้าท่านมีส่วนร่วม ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เป็นผู้ให้การอบรมสามเณร
 - () วางแผนงานร่วมกับคณะครูที่ให้การอบรม
 - () จัดหาวิทยากรมาช่วยในการอบรม
39. ทางวัดมีการจัดอบรมประชาชนประจำตำบลหรือไม่
- () จัด
 - () ไม่ได้จัด
40. ถ้าทางวัดมีการจัดอบรมประชาชนประจำตำบล ทางวัดได้จัดมาแล้ว
41. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดอบรม ฯ หรือไม่
- () มี
 - () ไม่มี
42. ถ้าท่านมีส่วนร่วมในการอบรม ฯ ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เป็นผู้ให้การอบรม
 - () จัดหาวิทยากรมาร่วมอบรม
 - () ประสานงานระหว่างกรมการศาสนากับวัด
 - () วางแผนงานร่วมกับคณะผู้ให้การอบรม
43. ทางวัดได้มีการช่วยสอนศีลธรรมในโรงเรียนหรือไม่
- () มี
 - () ไม่มี
44. ถ้าทางวัดช่วยสอนศีลธรรมในโรงเรียน ทางวัดจัดมาแล้ว _____ ปี
45. ท่านมีส่วนร่วมในการสอนศีลธรรมหรือไม่
- () มี
 - () ไม่มี
46. ถ้าท่านมีส่วนร่วมในการสอนศีลธรรม ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () เป็นครูสอน
 - () จัดพระภิกษุไปสอน
 - () เป็นผู้ประสานงานระหว่างวัดกับโรงเรียน
 - () วางแผนจัดหาหัวข้อสำหรับสอน

47. ทางวัดมีการจัดการอบรมศีลธรรมให้แก่ักโทษหรือไม่
 มี
 ไม่มี
48. ท่านมีส่วนร่วมในการอบรมศีลธรรมแก่ักโทษหรือไม่
 มี
 ไม่มี
49. ถ้าท่านมีส่วนร่วมในการอบรมศีลธรรมท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 เป็นผู้ให้การอบรม
 เป็นผู้ประสานงานระหว่างวัดกับเรือนจำ
 เป็นผู้จัดหัวข้อสำหรับอบรม
50. ทางวัดมีการสอนธรรมศึกษาให้แก่ักโทษหรือไม่
 มี
 ไม่มี
51. ถ้าทางวัดมีการสอนธรรมศึกษาให้แก่ักโทษ ท่านมีส่วนร่วมหรือไม่
 มี
 ไม่มี
52. ถ้าท่านมีส่วนร่วมควย ท่านทำหน้าที่อะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 เป็นผู้สอน
 จัดพระภิกษุเข้าไปสอน
 เป็นผู้ประสานงานระหว่างวัดกับเรือนจำ
 จัดหัวข้อสำหรับสอน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษา

คำแนะนำ ในแต่ละข้อที่กำหนดให้ โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับของปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นตามที่ท่านได้รับอยู่ในเวลานี้ และ โปรดตอบทุกข้อ

ตัวอย่าง

	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
ชาวบ้านไม่ชอบเรียนหนังสือ	✓			

จากตัวอย่างนี้ ถ้าท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "มากที่สุด" แสดงว่าท่านเห็นว่ากรณีที่ชาวบ้านไม่ชอบเรียนหนังสือ นั้น เป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษามากที่สุด

	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ขาดทุนทรัพย์เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษา				
2. ขาดคนเข้ามาช่วยทำงาน				
3. การออกกลางคันของผู้เรียนก่อนจะจบ				
4. หน่วยงานของรัฐไม่สนับสนุน				
5. พระผู้ใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือสนับสนุนเท่าที่ควร				
6. ชาวบ้านส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสนใจ				
7. สถานที่ไม่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการศึกษา				
8. ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน				
9. ผู้เรียนมีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน				

	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
10. ผู้สอนขาดความชำนาญใน- การสอน				
11. เจ้านักเรียนไม่ให้ความ- สนใจครูผู้สอนเท่าที่ควร				
12. ผู้สอนไม่มีความรู้พื้นฐานทาง จิตวิทยาทำให้การสอนไม่ ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร				
13. ขาดสวัสดิการที่ดีทำให้ผู้สอน ขาดกำลังใจในการทำงาน				
14. ขาดผู้บริหารที่ดี				
15. นักเรียนสอบตกมาก				

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานการศึกษา

คำแนะนำ ในแต่ละข้อที่กำหนดมา โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และโปรดทำทุกข้อ

ตัวอย่าง

ผู้ใหญ่ก็สามารถเรียนหนังสือได้

เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
		✓	

จากตัวอย่างนี้

จากตัวอย่างนี้ ถ้าท่านทำเครื่องหมายที่ช่อง "ไม่เห็นด้วย" แสดงว่าท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กล่าวว่าผู้ใหญ่ก็สามารถเรียนหนังสือได้ จงเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องดังกล่าว

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. วัดที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีโอกาสที่จะพัฒนาทางด้านการศึกษาได้มากกว่าวัดขนาดเล็ก				
2. วัดที่อยู่ในเขตเมืองมีโอกาสมากกว่าวัดในเขตชนบท				
3. รายได้ของวัดมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับการจัดการศึกษาในวัด				
4. การศึกษานอกระบบโรงเรียนจำเป็นต้องทำควบคู่ไปกับการศึกษาในระบบโรงเรียน				

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
5. หน่วยงานของรัฐควรเปิดโอกาสให้พระสงฆ์เข้าไปมีส่วนช่วยเหลือในงานการศึกษาของระบบโรงเรียนด้วย				
6. ควรมีการอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงานการศึกษาของระบบโรงเรียนให้แก่พระสงฆ์				
7. การจัดการศึกษาในวัดเป็นผลมาจากความคิดริเริ่มของพระสงฆ์ที่มีการศึกษาระดับสูง				
8. เมื่องานการศึกษาที่จัดขึ้นในวัดเกิดมีปัญหา ผู้ที่สามารถจะแก้ปัญหาได้ดี คือ พระสงฆ์ที่บวชมานาน				
9. ปัจจุบันพระสงฆ์และสามเณรนิยมเรียนโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญมากขึ้น				
10. ครูผู้สอนในสถานการศึกษาควรมีความรู้พิเศษ เช่นสามารถแนะนำการเรียนต่อให้กับผู้เรียนได้จะเป็นส่วนที่ดึงดูดให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น				

ประวัติการศึกษา

นางสาวสุภา นวกรรมิก สำเร็จปริญญาการศึกษาบัณฑิต วิชาเอกสังคมศึกษา
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อปีการศึกษา 2521 ปัจจุบันรับราชการ
ตำแหน่งอาจารย์ 1 โรงเรียนบางมดวิทยา "สีสุกหวาดจอมจุฬามณี" เขตบางขุนเทียน
กรุงเทพมหานคร

